

Luonnonsuojelulain mukainen poikkeamislupa

Asianumero: MH 1880/2024

Lupaviranomainen

Metsähallitus
Osoite: Opastinsilta 12, 00520 Helsinki
Yritys- ja yhteisötunnus: 0116726-7
kirjaamo@metsa.fi

Yhteyshenkilö(t)

Hakija

Hakemus

06.03.2024, sähköpostitse

XX & työryhmä hakee Metsähallitukselta lupaa konfliktiarkeologiseen tutkimukseen Hangon Tulliniemessä ajalla 16.-30.5.2024. Tutkimuksessa kartoitetaan Tulliniemessä sijainneen saksalaisleirin ja siihen liittyvän kaatopaikka-alueen sijaintia. Tutkimusalue on esitetty liitteessä 1. Kaivauksissa ei kajota puustoon eikä niissä käytetä lapiota suurempia kaivuuvälineitä. Maa-aines palautetaan kaivauksen jälkeen kaivauskuoppaan.

Tutkimuksen rahoituksesta vastaavat Suomen kulttuurirahasto, Hangö Sommaruni ja Thure Galléns Stiftelse. Kaivauslöydöt ja tutkimusraportit tallennetaan Hangon Rintamamuseon ja Hangon museon kokoelmiin. Museovirastoa, Hangon kaupunkia, Hangon vapaasatamaa, Puolustusvoimia ja Poliisilaitosta on informoitu tutkimuksista.

Hakija on tehnyt vastaavia tutkimuksia Tulliniemen alueella myös aikaisemmin (edellinen lupa Metsähallitukselta MH 2888/2023).

Päätös

Lupa myönnetään hakemuksen mukaisena.

Luvan sisältö, lupa-alue ja voimassaolo

Metsähallitus myöntää hakijalle luvan arkeologisiin tutkimuksiin Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla Hangon Tulliniemessä 16.-30.5.2024 välisenä aikana. Lupa koskee liikkumista polkujen ulkopuolella sekä arkeologista inventointia ja siihen liittyviä, lapiolla tehtäviä koekaivauksia Hangon Uddskatanin luonnonsuojelualueella (kiinteistö 78-891-2-1, liite 2).

Osanottajamäärä kaivausalueella on luvassa rajattu enintään kolmeen (3) henkilöön per kaivauspäivä toiminnasta pesimälinnustolle aiheutuvan häiriön välttämiseksi.

Lupa koskee seuraavia henkilöitä: 3 henkilöä. Kaivauksissa on edellä mainitun henkilömäärärajoituksen puitteissa sallittua käyttää avustajia. Avustajat saavat liikkua alueella ainoastaan luvan saajien seurassa.

Osa tutkimusalueesta sijaitsee Metsähallituksen hallinnassa olevalla kiinteistöllä 78-408-8-6, joka kuuluu Tulliniemen yksityiseen luonnonsuojelualueeseen (YSA010035). YSA-alueen osalta lupa kaivauksiin myönnetään maanomistajan suostumuksena. Luvan YSA-alueen rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseksi myöntää Uudenmaan ELY-keskus.

Alkaa: 16.05.2024

Päätyy: 31.05.2024

Lupa tulee voimaan valitus- ja tiedoksisaantiajan jälkeen. Lupa tulee lainvoimaiseksi aikaisintaan valitusajan päätyttyä, mikäli siitä ei ole tehty valituksia. Valitusaika on 30 päivää päätöksen tiedoksisaannista. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Lupa voidaan peruuttaa, jos sen ehtoja ei noudateta.

Lupapäätöksen perustelut

Uddskatanin luonnonsuojelualue on perustettu asetuksella Uddskatanin luonnonsuojelualueesta (1300/1989). Alueen rauhoitusmääräykset on määritelty asetuksen 3–5 §. Luonnonsuojelualueella on voimassa liikkumisrajoitus merkittyjen polkujen ulkopuolella.

Yksi Uddskatanin luonnonsuojelualueen perustamistarkoituksista on ympäristöntutkimus (asetus 1300/1989, 1 §), jollaiseksi kulttuuriperintöön liittyvä arkeologinen tutkimus voidaan tulkita. Lisäksi luonnonsuojelualueella on mahdollista alueesta vastaavan viranomaisen luvalla tehdä tutkimusta sekä tieteellistä tai opetusta varten ottaa mm. kivennäisnäytteitä (5 §).

Luvalla tehtävä tutkimus on tieteellistä tarkoitusta varten tehtävää toimintaa eikä sej vaaranna alueen perustamistarkoitusta, kun tutkimus tehdään tutkimussuunnitelman ja tämän luvan ehtojen mukaisesti. Tutkimus tuo arvokasta tietoa Tulliniemen alueen historiasta ja sitä voidaan hyödyntää mm. kerrottaessa alueesta siellä vierailuille retkeilijöille. Toiminnan häiriövaikutuksia linnustolle on vähennetty rajaamalla kaivauksiin osallistuvien henkilöiden määrää sekä tarpeetonta liikkumista alueella.

Arvio luvan mukaisen toiminnan vaikutuksesta Natura 2000 -arvoihin

Metsähallitus katsoo, ettei luvan ehtojen mukainen toiminta merkittävästi heikennä Tulliniemen linnustonsuojelualue -nimiseen Natura 2000 -alueen (FI0100006, SAC/SPA) suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.

Lupaehdot

Lupa ei sisällä oikeutta maastoliikenteeseen, johon tarvittaessa tulee hakea erillistä lupaa.

Kaivaukset toteutetaan lintujen pesimäaikaan. Kaivaukset tulee toteuttaa ainoastaan siinä laajuudessa, kun ne on tutkimustiedon keräämisen kannalta tarpeen. Liikkumista tutkimusalueen ulkopuolella sekä tarpeetonta häiriötä alueen linnustolle tulee kaivausten aikana välttää.

Lupa-aluetta hoidetaan laiduntamalla. Liikkumisesta laidunalueella sekä alueella tehtävistä kaivauksista tulee sopia erikseen laiduntajan kanssa.

Kaivauskuopat tulee kaivausten jälkeen täyttää huolellisesti ja varmistua, ettei alueelle jää näkyviin lasinsirpaleita, nautoja tai muita roskia, jotka voivat vahingoittaa laiduneläimiä.

Tämä lupa ei oikeuta luonnonsuojelulain perusteella rauhoitettujen lajien keräämistä, pyydystämistä, tappamista tai häiritsemistä (LSL 70 § ja 74 §). Näiden lajien osalta näytteenotto edellyttää tämän luvan ohella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen lupaa (LSL 83 §).

Luvan saaja vastaa muiden kaivausten edellyttämien lupien ja ilmoitusten teosta ennen maastotöiden aloittamista.

Luvan saajan on noudatettava näiden ehtojen lisäksi luonnonsuojelualueen rauhoitusmääräyksiä.

Alueella tulee liikkua niin, että vältetään kasvillisuuden turhaa talleantumista ja maaston kulumista. Tarpeetonta häiriötä luonnolle ja alueen muille käyttäjille tulee välttää.

Alueelle ei saa jättää toiminnasta jälkiä tai roskia.

Lupa tai kopio siitä on pidettävä mukana luvan mukaista toimintaa harjoitettaessa.

Raportointi

Luvan nojalla harjoitetusta toiminnasta tulee raportoida Metsähallitukselle kirjallisesti. Lyhyt kirjallinen raportti lähetetään osoitteeseen kirjaamo@metsa.fi ja viitataan lupanumeroon MH 1880/2024. Raportti on toimitettava vuoden 2024 loppuun mennessä.

Hakijan tulee välittömästi raportoida Metsähallitukselle havaitsemistaan ongelmista tai Metsähallituksen toimintaa vaativista epäkohdista.

Sovelletut säännökset

Asetus Uddskatanin luonnonsuojelualueesta (1300/1989): 1, 3, 4 ja 5 §
Laki Metsähallituksesta (234/2016): 5, 21.1. ja 24.1 §
Ympäristöministeriön asetus Metsähallituksen eräiden julkisten hallintotehtävien suoritteiden maksuista vuosina 2024 ja 2025 (96/2024): 2 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen valittamalla muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusosoitus on liitteenä.

Hinta

Lupa on maksuton.

Esittelijä

Ratkaisija

Liitteet:

- Liite 1. Lupahakemus
- Liite 2. Lupa-alueen kartta
- Liite 3. Valitusosoitus

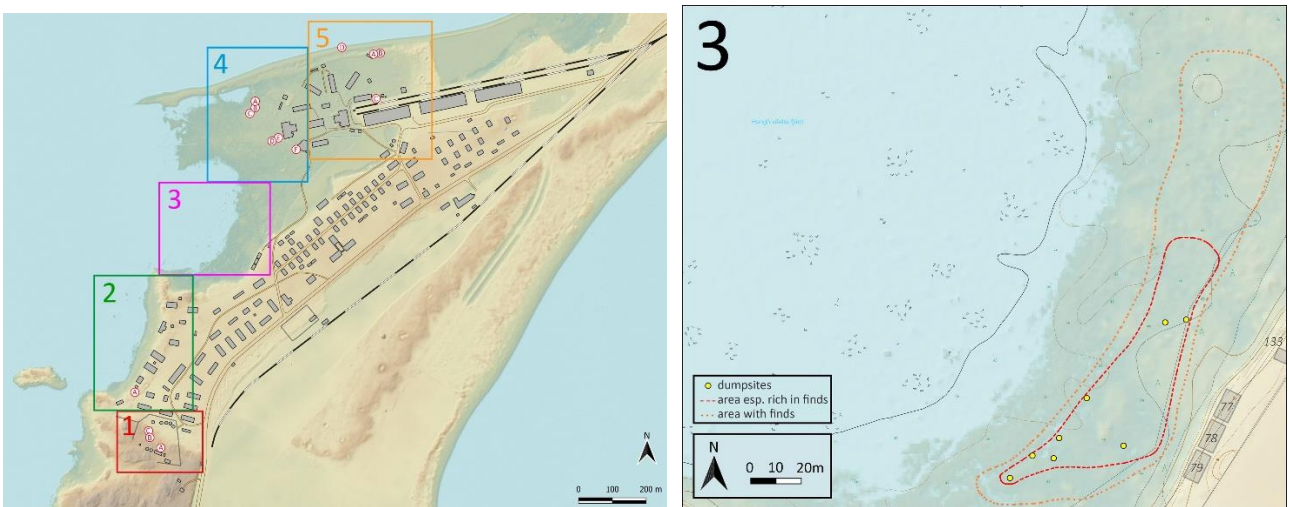
Tiedoksi:

Metsähallitus
Hangon kaupunki
Uudenmaan ELY-keskus
Suomen Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry
Helsingin lintutieteellinen yhdistys Tringa, Hangon lintuasema
Suomenlahden merivartiosto
Tulliniemen laiduntaja

Liite tutkimuslupahakemukseen - Konfliktiarkeologiset koekaivaukset Hangon Tulliniemessä toukokuussa 2024

Nimeni on XX, olen koulutukseltani arkeologi (FM) ja viimeistelen konfliktiarkeologiaan ja sotahistoriaan liittyvää laajaa väitöskirjatyötä Helsingin yliopistossa (arkeologian oppiaine). Tutkimuskohteenani on Hangon Tulliniemessä vuosina 1942–1944 sijainnut laaja saksalainen kauttakulkuleiri ”Deutsches Lager Hanko”. Tutkimuksissani käytän sekä arkistotutkimusta että arkeologisia kaivauksia, dokumentointia ja inventointia. Kenttätyötutkimusten lähtökohta on paitsi tieteellinen myös erittäin suuressa määrin myös suojelullinen.

Entisen saksalaisen kauttakulkuleirin alueella on suoritettu menestyksekkäitä inventointeja ja pienialaisia poikkiteollisia kaivauksia vuodesta 2014 saakka. Vuonna 2023 alueella suoritettiin tarkkuusinventointia ja kartoitusta myös Metsähallituksen hallinnoimalla maa-alueilla, joka nykyään on laitumena. Tämän laidunalueen kaakkoisreunalla sijaitsee tutkimukseni kannalta erittäin tärkeitä saksalaisten ja neuvostosotilaiden jälkeensä jättämiä jätetuoppia ja -kasoja (Kartta 1–2, alue 3).

Kartta 1–2. Vuonna 2024 koekaivettavan Jätealueen sijainti alueella 3 merkitty punaisella.

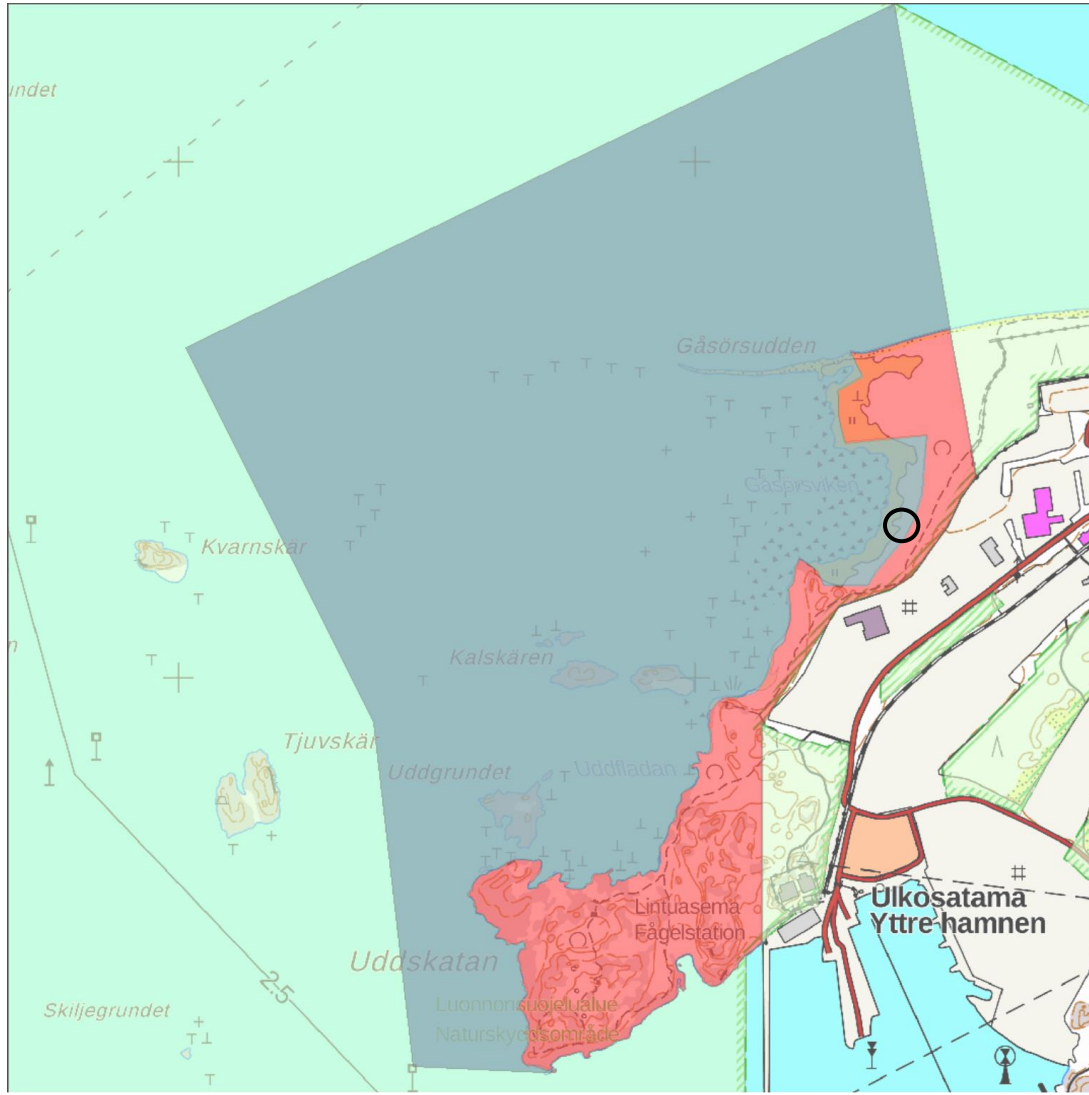
Vuonna 2023 suoritettavissa kenttätyötutkimuksissa tutkitaan pienialaisin koekaivauksin osa näistä alavalla laidunalueella sijaitsevista kaatopaikoiksi luokiteltavissa olevista kohteista. Kenttätyöt suoritetaan ajalla 16.5–31.5.2024. Kaivausten aikana otetaan talteen myös ympäristölle haitalliset esineet (mm. akut), ne kuljetetaan pois alueelta ja hävitetään asianmukaisesti. Kaivauksissa ei kajota alueen puustoon eikä niiden aikana käytetä lapiota järeämpiä kaivausvälineitä. Kaivettu maa-aines siirretään kaivauksen päätyttyä pressulta takaisin kaivauskuoppaan, tämän jälkeen tutkimusalue ennallistetaan huolellisesti alkuperäiseen asuunsa. Metsähallituksen XX:n kanssa on sovittu, että laiduntaja XX:ään ollaan yhteydessä hyvissä ajoin ennen kaivausten alkua.

Vuonna 2024 tutkimuksen rahoituksesta vastaa Suomen kulttuurirahasto, Hangö Sommaruni ja Thure Galléns stiftelse. Kaikki kaivauslöydöt ja tutkimusraportit tallennetaan Hangon Rintamamuseon ja Hangon museon kokoelmiin. Museovirastoa, Hangon kaupunkia, vapaasatamayhtiötä (XX), puolustusvoimia ja poliisilaitosta on informoitu kaivaustutkimuksista ja he suhtautuvat hankkeeseen myönteisesti.

Yhteistyöterveisin

Väitöskirjatutkija Helsingin yliopisto, arkeologian oppiaine

Liite 2. Lupa-alue. Uddskatanin luonnonsuojelualue (ESA010007, kiinteistöllä 78-891-2-1), jolle lupa myönnetään valituskelpoisena viranomaispäätöksenä, esitetään kartassa punaisella. Metsähallituksen hallinnassa olevat alueet Tulliniemen yksityisellä luonnonsuojelualueella (YSA010035, osa kiinteistöä 78-408-8-6) on esitetty kartassa tummanharmaalla. Tälle alueelle lupa myönnetään maanomistajan suostumuksena. Suunnitellut kaivausalue esitetään kartassa mustalla ovaalilla.

Liite 3. Valitusosoitus.

1. VALITUSOSOITUS

(Laki Metsähallituksesta 21 §, luonnonsuojelulaki 134 §)

Tähän päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava seuraavat asiat:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jollei asiamiehenä toimi asianajaja tai yleinen oikeusavustaja.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun.

Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- jos päätös on luovutettu asianomaiselle, asianomaisen asiamiehelle tai lähetille, tiedoksisaantipäivä ilmenee päätöksessä olevasta leimasta
- jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee saantitodistuksesta
- jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemäntenä päivänä postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä
- jos päätös tai kuulutus sen nähtävänä pitämisestä on julkaistu virallisessa lehdessä tai julkisella kuulutuksella ilmoitustaululla, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä siitä päivästä, jolloin kuulutus virallisessa lehdessä on julkaistu tai kuulutus pantu ilmoitustaululle.
- jos päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, katsotaan päätöksen saajan saaneen asiakirjan tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmän voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä tai asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava viranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivää, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu kuitenkin vielä seuraavan arkipäivän virka-ajan päättymiseen.

Käsittelymaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Hallinto-oikeuden osoite

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Tuomioistuimet-talo, Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI

Faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao(at)oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42000